

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

(e-learning ασύγχρονη εκπαίδευση)

Εκπαιδευτική πλατφόρμα tetedu.gr

3 Μαθήματα

- 1) Εισαγωγή στις πολιτικές και τα συστήματα υγείας στην Ελλάδα και το Εξωτερικό
- 2) Α' βαθμια φροντίδα: Δομή, λειτουργία και βασικά χαρακτηριστικά
- 3) Πολιτικές και συστήματα υπηρεσιών ψυχικής υγείας: Βασικές αρχές και εφαρμογή.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ

Οκτώβριος 2023

Ομάδα Σχεδιασμού: Ε. Τομπέα, Α. Ντούνης, Α. Βαδόλας, Ν. Μαυροειδή, Π. Χούλη

Οργάνωση:

Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Εκπαίδευσης
Κέντρο Παιδιού & Εφήβου
σε συνεργασία με το socialpolicy.gr

Εισαγωγή:

Η υγεία αποτελεί ένα από τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος οφείλει να εξασφαλίζει για τον κάθε πολίτη την πρόσβαση σε υπηρεσίες φυσικής και ψυχικής υγείας στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο. Οι σύγχρονες πολιτικές υγείας θα πρέπει να παρέχουν τις συνθήκες που επιτρέπουν την αποδοτική άσκηση αυτού του δικαιώματος. Μετά και από τις προκλήσεις που έφερε η πανδημία στις υπηρεσίες υγείας τα τελευταία 2 χρόνια, είναι ιδιαίτερα σημαντικό κι επίκαιρο να μελετηθούν και να αξιολογηθούν τα συστήματα δημόσιας υγείας και οι πολιτικές που τα διέπουν.

Σύμφωνα με τον Ν.3370/2005 άρθρο 1 και 2 «Η δημόσια υγεία είναι επένδυση για τη διατήρηση και βελτίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας. Ως δημόσια υγεία ορίζεται το σύνολο των οργανωμένων δραστηριοτήτων της πολιτείας και της κοινωνίας, που είναι επιστημονικά τεκμηριωμένες και αποβλέπουν στην πρόληψη νοσημάτων, στην προστασία και την προαγωγή της υγείας του πληθυσμού, στην αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής...» «Στενά συνδεδεμένες με την έννοια της Δημόσιας Υγείας είναι οι έννοιες της ανάπτυξης και προαγωγής της υγείας, της εκτίμησης των επιπτώσεων στην υγεία διαφόρων πολιτικών και προγραμμάτων, της διαχείρισης του κινδύνου για την υγεία, της βελτίωσης της ποιότητας των υπηρεσιών και των συνθηκών διαβίωσης, καθώς και των προτεραιοτήτων για την υγεία.»

Οι πολιτικές υγείας αφορούν ένα σύνολο γνώσεων και πρακτικών, που απορρέουν από ερευνητικά επιστημονικά δεδομένα, τον κρατικό διοικητικό μηχανισμό και την άσκηση των επαγγελματιών υγείας. Συνεπώς, ο χώρος της δημόσιας υγείας εμπλέκει διαφορετικούς τομείς, που σε κοινωνικό, πολιτικό και διοικητικό επίπεδο καλούνται να διαχειριστούν παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του πληθυσμού και να παρεμβαίνουν για την αντιμετώπιση αναδυόμενων κινδύνων. Για τον λόγο αυτό, είναι εξαιρετικά σημαντικός ο διεπιστημονικός σχεδιασμός και η υλοποίηση πολιτικών και δράσεων που επιτρέπουν την αποτελεσματική εκτίμηση, φροντίδα και πρόληψη της υγείας του γενικότερου πληθυσμού αλλά και των ευπαθών ομάδων. Εξίσου σημαντική είναι η αποτίμηση της ποιότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών υγείας, καθώς και η αξιολόγηση των υγειονομικών προγραμμάτων και παρεμβάσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη το ενδιαφέρον αλλά και τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές ανάγκες αποφοίτων και νέων επαγγελματιών από τον ευρύτερο χώρο των επιστημών υγείας και ψυχικής υγείας, κοινωνικής πολιτικής και διοίκησης και κοινωνικής φροντίδας, σκοπός της θεματικής **‘Πολιτικές Υγείας και Ψυχικής Υγείας’** είναι να προσφέρει μια προσεγμένη εξοικείωση με το πλαίσιο διαμόρφωσης και εφαρμογής πολιτικών που επιχειρούν να προστατεύσουν και να προάγουν τη δημόσια υγεία και να παρέχουν ποιοτικές και αποτελεσματικές υπηρεσίες υγείας.

Μέσα από τα 3 μαθήματα του προγράμματος, οι εκπαιδευόμενοι θα μπορέσουν να κατανοήσουν το ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο της ανάπτυξης πολιτικών και στρατηγικών δημόσιας υγείας, τα πεδία εφαρμογής των πολιτικών υγείας, τα συστήματα υγείας και ψυχικής υγείας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν, τα δικαιώματα των ασθενών και ζητήματα ηθικής δεοντολογίας, τη θεσμική και νομοθετική συγκρότηση των συστημάτων υγείας και ψυχικής υγείας.

Στόχος:

α) Εισαγωγή στις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για την κατανόηση των διαδικασιών πολιτικής στον τομέα της υγείας και ψυχικής τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

β) Εξοικείωση των συμμετεχόντων με το ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό και διοικητικό πλαίσιο της δημόσιας υγείας στον ελληνικό και διεθνή χώρο.

Όστε οι εκπαιδευόμενοι να:

1. Κατανοούν τις ιδέες / θεωρίες που ενημερώνουν το πλαίσιο των πολιτικών υγείας, σε σχέση με το περιεχόμενο, τους φορείς και τις διαδικασίες που εμπλέκονται στην χάραξη των πολιτικών.
2. Να περιγράφουν και να κατανοούν την εφαρμογή των πολιτικών υγείας και ψυχικής σε διάφορα πεδία π.χ. πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια περίθαλψη, κοινοτική περίθαλψη.
3. Να αναλύουν και να αξιολογούν μια πολιτική χρησιμοποιώντας το πλαίσιο κατανόησης που εισάγεται από τις θεματικές ενότητες που καλύπτουν οι εισηγήσεις.
4. Να αναπτύξουν ένα ενδιαφέρον για περαιτέρω απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που αφορούν τον τομέα της δημόσιας υγείας και των πολιτικών υγείας και ψυχικής υγείας

Μάθημα 1^ο:

Εισαγωγή στις πολιτικές και τα συστήματα υγείας στην Ελλάδα και το Εξωτερικό

- 4 εισηγήσεις
Εισηγητές:
 - ✓ Κωνσταντίνος Χριστόπουλος, οικονομολόγος, διδάκτωρ οικονομικής επιστήμης, Παν/μιο Πειραιά
 - ✓ Αλέξανδρος Καμέκης, Δρ. Ιατρικής σχολής Παν/μιο Κρήτης
 - ✓ Γεώργιος Φαράντος, Δρ. Πολιτικής Επιστήμης, τ. αναπληρωτής διοικητής Γ.Ν.Α
- Κόστος: 40,00

Περιεχόμενο εισηγήσεων

1. Εισαγωγή στις πολιτικές και τα συστήματα υγείας

- Ορισμός πολιτικών υγείας και συστημάτων υγείας
- Σχέση μεταξύ πολιτικών υγείας και συστημάτων υγείας
- Χαρακτηριστικά παραδείγματα πολιτικών υγείας και συστημάτων υγείας (άλλα από το ελληνικό σύστημα που περιγράφεται στη συνέχεια)

2. Εφαρμογή των πολιτικών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας

- Ορισμός και ιστορική αναδρομή
- Βασικές αρχές
- Πολιτικές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας - παραδείγματα από άλλες χώρες
- Αγωγή υγείας
- Από την πρόληψη στην αποκατάσταση και κοινωνική ένταξη- επανένταξη

3. Το πλαίσιο του ελληνικού Εθνικού Συστήματος Υγείας

- Ιστορικό πλαίσιο
- Νομοθετικό πλαίσιο
- Βασικές αρχές
- Χαρακτηριστικά
- Δομή
- Υπηρεσίες
- Διατομεακή συνεργασία

4. Θέματα δικαιωμάτων των ασθενών

- Ορισμός
- Ηθική και δεοντολογία
- Προστασία προσωπικών δεδομένων
- Θέματα ικανοποίησης των ασθενών
- Θέματα προσβασιμότητας στις υπηρεσίες / καταπολέμησης αποκλεισμού και ανισοτήτων

Μάθημα 2^ο:

Α' βαθμια φροντίδα: Δομή, λειτουργία και βασικά χαρακτηριστικά

- 5 εισηγήσεις
Εισηγητές:
 - ✓ Κωνσταντίνος Χριστόπουλος, οικονομολόγος
 - ✓ Γεώργιος Φαράντος, Δρ. Πολιτικής Επιστήμης, τ. αναπληρωτής διοικητής Γ.Ν.Α
 - ✓ Θεόδωρος Δημόπουλος, κοινωνικός λειτουργός, διδάκτωρ Φυσικοθεραπείας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
 - ✓ Ίρις Ευθυμίου – Eagleton, επιστημονική συνεργάτιδα του τμήματος οικονομικών και διοίκησης της υγείας, Παν/μιο Πειραιά
- Κόστος: 40,00

1. Εφαρμογή των πολιτικών υγείας στο πεδίο I – Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας I

- Νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα
- Χρηματοδοτικό πλαίσιο – κατανομή πόρων στην Ελλάδα
- Δομή συστήματος πρωτοβάθμιας φροντίδας στην Ελλάδα
- Υλοποίηση μέτρων και προγραμμάτων για την πρόληψη νοσημάτων
- Προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου για επιλεγμένα νοσήματα
- Αγωγή υγείας

2. Εφαρμογή των πολιτικών υγείας στο πεδίο II – Πρωτοβάθμια φροντίδα II

- Αναπαραγωγική υγεία και φροντίδα μητέρας - παιδιού
- Παραπομπή, παρακολούθηση και κατά περίπτωση συνδιαχείριση περιστατικών με την δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια Φροντίδα,
- Παροχή επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας
- Υπηρεσίες φυσικοθεραπείας και αποκατάσταση
- Πρωτοβάθμια οδοντιατρική και ορθοδοντική φροντίδα, με έμφαση στην πρόληψη
- Υπηρεσίες Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας σε συνεργασία με τους συναρμόδιους κατά περίπτωση φορείς,

3. Εφαρμογή των πολιτικών υγείας στο πεδίο III – Πρωτοβάθμια φροντίδα III

- Διαχείριση ασθενών με χρόνια νοσήματα
- Παροχή ανακουφιστικής και παρηγορητικής φροντίδας
- Διασύνδεση με υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και διασύνδεση με υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
- Κατ' οίκον φροντίδα υγείας και κατ' οίκον νοσηλεία
- Γηριατρική

4. Εφαρμογή των πολιτικών υγείας στο πεδίο IV)

- Ίδρυση και λειτουργία του ΕΟΠΥΥ
- Εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμών
- Νομοθεσία περί ελέγχου του καπνού
- Μέτρα στον φαρμακευτικό τομέα (τροποποίηση των μεθόδων και των κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν την αγορά, την τιμολόγηση και την αποζημίωση των εξόδων, καθώς και τη συνταγογράφηση)
- Νέος μηχανισμός Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας

5. Εφαρμογή των πολιτικών υγείας στο πεδίο V

- Πολιτικές Δευτεροβάθμιας – Τριτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
- Χρηματοδοτικό Πλαίσιο-Κατανομή πόρων
- Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού
- Αρχές Διοίκησης
- (Οικονομικά) Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας
- Ηλεκτρονική – Ψηφιακή Υγεία (e-Health)

Μάθημα 3^ο:

Πολιτικές και συστήματα υπηρεσιών ψυχικής υγείας: Βασικές αρχές και εφαρμογή

- 4 εισηγήσεις
Εισηγητές:
 - ✓ Μαρία Ντεβέ, ψυχολόγος, επιστημονικά υπεύθυνη του Κέντρου Ημέρας Ενηλίκων της ΠΕΨΑΕΕ
 - ✓ Αντώνης Κατσαμάγκος, ψυχοθεραπευτής, Επιστημονικά Υπεύθυνος στο ΒΗΜΑ ΚΟΙΝΟ
- Κόστος: 40,00

1. Εισαγωγή στις πολιτικές και τα συστήματα ψυχικής υγείας

- Ιστορικό πλαίσιο
- Ψυχιατρική μεταρρύθμιση και αποασυλοποίηση
- Βασικές αρχές

2. Ανάπτυξη υπηρεσιών ψυχικής υγείας

- Μοντέλο Thornicroft & Tansella

3. Εφαρμογή των πολιτικών ψυχικής υγείας στο πεδίο I

- Δομές και υπηρεσίες κοινοτικής ψυχιατρικής
- Πρόληψη – θεραπεία και αποκατάσταση (recovery) των διαταραχών ψυχικής υγείας με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο (μέσω ερευνητικά τεκμηριωμένης μεθοδολογίας και προσέγγισης)
- Αγωγή κοινότητας
- Η έννοια του τομέα

4. Εφαρμογή των πολιτικών ψυχικής υγείας στο πεδίο II

- Πρωτοβάθμια – παράδειγμα | παροχή υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας φροντίδας Ψυχικής Υγείας
- Διασύνδεση με τις λοιπές υπηρεσίες ψυχικής υγείας- Τομεακή διάσταση και ανάπτυξη υπηρεσιών
- Υπηρεσίες πρόληψης και διαχείρισης των εξαρτήσεων
- Δευτεροβάθμια Φροντίδα υπηρεσιών ψυχικής υγείας
- Κεντρικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός – παράδειγμα | (Πρόγραμμα «Ψυχαργώς»)

Εκπαιδευτικά μέσα:

- Βιντεοσκοπημένες εισηγήσεις με παρουσίαση PowerPoint
- Δοκιμασία αξιολόγησης πολλαπλής επιλογής

Εκπαιδευτικό Υλικό:

Τα αρχεία ppt και η βιβλιογραφία θα είναι διαθέσιμα στην πλατφόρμα tetedu.gr

Συμμετέχοντες – προφίλ

- Νέοι ή δυνητικά επαγγελματίες υγείας, ψυχικής υγείας, κοινωνικής εργασίας (κοινωνικοί λειτουργοί), κοινωνικοί και οικονομικοί επιστήμονες με ενδιαφέρον στην ανάπτυξη υπηρεσιών υγείας
- Φοιτητές ή τελειόφοιτοι αντίστοιχων σχολών

Αξιολόγηση Σεμιναρίου: Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να συμπληρώσουν ηλεκτρονικά και ανώνυμα ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση του σεμιναρίου με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης.

Χρόνος / τόπος διεξαγωγής: Ασύγχρονα, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας εκπαίδευσης του TETE, www.tetedu.gr. Διαθέσιμο από 6/10/2023

Συνολική Διάρκεια Ενότητας: 10 ώρες

Εγγραφές στο tetedu.gr

E-mail: tete@kpechios.org